

תקנות לסופרים, מגיחים ומוחרי סת"ם

נשאלתי ע"י "משמרת סת"ם" בעיה"ק בני ברק – בענין תקנות קבועות – בין הנוגע לסופרים – בין הנוגע לבודקים, ובין הנוגע לסותרי ותגרי תפלין ומזוזות וס"ת, כי רבה העזובה, אעפ"י שברצות ה' יתברך הרבה נעשה על ידם בעשר שנים האחרונות תיקונים בשטח זה, מכ"מ עדיין יש פרצות מרובות, והתיקון בזה מקרב גאולתינו ופרות נפשינו, ע"כ שנפתי מתני אעפ"י שהיני מכיר מך ערכי, מכ"מ אולי יתגלגל זכות על ידינו.

א/ הנוגע לכותבי סת"ם – אסור להם לכתוב עד אחרי שלמדו הלכות אלו כהלכה והזרו עליהם כ"פ, ואז יוכיחו ידיעותיהם והבקיאות בהלכות אלו לפני רבנים מובהקים בקיאים בהלכות אלו, וגם יראו כתב יד שלהם שיוכה כשרון הכתיבה, ויקבלו רשות והורמנא בכתב בתנאים אשר יישת עליהם מהבי"ד, ומאז ואילך יהיו בחוקת בקיאים ומוחזקים, והכל נבנה על יראה קדומה כעין המבואר בדיני השוחטים, ביו"ד ס' א' בשו"ע ותבו"ש וכו', – ו"כתבי קבלה" שנתנו ע"י בי"ד (כגון בי"ד של זכרון מאיר) למשך ג' שנים בלבד, ועבר עליהם זמנם, פשיטא שאינם תקיפים עוד.

ב/, בודקי סת"ם – אסור להם להתעסק בבדיקת כשרות האותיות והכתב וכו' עד שיובחנו על גודל ידיעתם בהלכות אלה בשו"ע ופוסקים אחרונים, בדברים הנוגעים ושכיחים מאד בשינוי צורות האותיות שאלות המצויות יום יום, והעדר הידיעה בהם גורם מכשול רבים ממש בדברים העומדים ברומו של עולם וידיעתם כולל גם ידיעות בס' "מקדש מעט" בלבד מ"ב וקסה"ם וכו']. והקבלה לבודקים איננה קבלת האישור הרגילה לסופרים.

ג, מוחררי סתו"מ – שעפ"י הלכה לא יסחרו בסתו"מ שכותביהם אינם מצויידיים בכתבי קבלה ודורמנא דבי דינא, – ואלו הסופרים שמסרבים להבהק, חלילה לקנות מהם, והעצה היעוצה שהסוחרים החרדים לדבר ה' יתארגנו ויקבלו עליהם תקנות בתי דינים בזה, ואז יצא מזה תיקון העולם, כי גם הכותבים יהיו מוכרחים להיות כפופים לרשות בתי דינים ולהעלות עי"ז ערך ידיעתם ובקיאותם ועי"ז יתקדש שם שמים ב"ה על ידם ביתר שאת.

ד, על הסופרים בעצמם ג"כ להגיה בהלכה לפני שמוציאים מתחת ידם, וכן פסק בשו"ע או"ח סי' ל"ב סכ"ב, ולפני כתיבת השם לקרוא הכתוב עד שם הכל, כנפסק בפוסקים.

ה, אסור להם להוציא מתחת ידם דבר שאינו מתוקן זה אפילו בפסול "לבתחילה" הניכר, ומכ"ש שלא להכניס עצמם לספק ה"ת או ספק שלכס"ד על סמך היתרים של דיעבד ושעה"ד וכדומה הרבה פרטים שא"א להכיר כבר אחרי גמר הכתיבה. וכל ישראל תלויים ביראת ה' מהורה ומורא הגדול שעל ראשם, שלא להבשיל זרע קודש הרוצים בתורת אמת, ומבקשים כי שם ה' יהי נקרא עליהם, ומזוהות בשרות לשמור ולהאריך ימי עמינו הקדוש.

ו, לעולם יהי' נגד עיניהם שמלאכתם מלאכת שמים, מלאכת שמים כמש, אותיות הק' שבהם נבראו שמים וארץ, וכל קדושת התורה בנגלה ונסתר תלוי בהם.

ואם יעלה בידינו כל זה, אזלי יהי' לנו הזכות להתפלל על התגלות כבוד מלכותו ית' במהרה בימינו, וראו כל אפסי ארץ את ישועת אליקינו.

הכ"ד המצפה להרמת קרן התורה והיראה וישועת ישראל ברחמים
שמואל הלוי ואזנר